

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan zvečer, izvzemli nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, prtljučno. — Telefon št. 90.

„Slovanski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1 „	7—	„	9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisane in zaštetno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Agrarna reforma in JDS.

(Poročilo poslanca dr. Kukovca na zboru zaupnikov JDS.)

I.

Če razmotriva stališče demokratske zajednice proti agrarni reformi, je jasno, da zahtevamo pred vsem rešitev v Bosni in Stari Srbiji obstoječega kmetijskega vprašanja in sicer v obliki brezplačne osvoboditve kmeta od age kot prejemnika tretjine pridelkov. Fevdalno dosedajno razmerje mora biti za večno pokopano. Odškodnina za ago se načelno ne priznava od naše stranke, ker aga ne more uveljavljati zasebno-pravnih temeljev svojih dosedajnih dohodkov, tozadevna politična podlaga iz preteklega doba mora se pa smatrati vsled naše narodne osvoboditve kot večno izbrisana. Z upoštevanjem socij. potrebe, tudi onemu delu naroda, ki je bil doslej v ulogi begov in ag, omogočiti vendar obstanek, hoče dem. stranka iz okolice zemlje, ki je na razpolago, dati po splošnih načelih tudi tem priznani delež, toda iz socijalnih razlogov in ne kot pravico ali odškodnino. Za rešitev tega dela agrarne reforme je gotovo danes v narodnem predstavištvu zanesljivo večina, akoravno hočejo razum nas in socijalnih demokratov vse stranke dajati glede odškodnine manjše ali večje koncesije, v katerem vprašanju bi pa naša stranka mogla biti k večjemu preglasovana, ne da dela kak kompromis. Toda motijo se oni, ki mislijo, da se bo naša stranka s to delno rešitvijo v predstavištvu morali zadovoljiti. Če ostale stranke več nego to nočejo, ni se nam treba za njih pritrditev v sami ti točki puliti, saj je dejanski kmet že prost, če pa aga misli, da je boljše vprašanje uzadovoljiti njegovih teženj po odškodnini odprto pustiti, pripiše naj sebi in tem strankam, če ne bo sploh nič dobil. Demokratska stranka na noben način ne odneha od zahtev, da se tudi izven Bosne zemlja deli med narod in vzame baš tam, kjer je je največ; v Slavoniji in Vojvodini. Neodpustno bi bilo pred grofi in vlastelin in njih krivično pridobljenimi veleposesti, ki jih je kmet itak že deloma dejanski v posest vtel, ustaviti se. Tudi tu ne more biti govora vsaj o kakih polni odškodnini, ampak o odškodnini po regresivni lestvici, vsled česar bi preostalo dovolj finančnih sredstev za financiranje agrarne reforme same po sebi brez obremenitve države. Pripomogla bi v tem smislu tudi progresivno se stopnjujoča kupnina zemlje čez gotov minimum, kate-rega bi poljedelec brezplačno dobival. Tudi na ti stopnji bi naši stranki menda še ne bilo težko dobiti podpore pri

meščanskih strankah, tako da bi rešitev agrarne reforme bila tudi v tem obsegu dosegljiva.

Toda delovni program demokratske zajednice gre za znaten korak dalje, hočemo razdelitev tudi zasebnopravnim potom pridobljene veleposesti, četudi proti primerni odškodnini. Nočemo pa priznati v nikakvi obliki agrarnega kapitalizma, kar tvori programatično stališče, ki nas precej ostro loči od stališča drugih meščanskih strank. Tu gremo pač načelno še skupaj s slovensko ljudsko stranko, ki si ne bode upala iti proti nam, toda nismo prepričani, da ji je baš na tem ležeče, da se načelo boja zoper vsak agrarni kapitalizem dosledno izjavi.

Ni pa nikakega dvoma, da se v ti točki nahajamo že v boju s hrvaško stranko Starčevićancev oz. narodnega kluba in srbske radikalne stranke, ki po izjavi ministrskega predsednika Protića sploh noče nič vedeti o delitvi z zasebno-pravnimi posli ali vsled dednega nasledstva pridobljene zemljiške posesti. niti ne proti odškodnini. Ker bi to stališče danes v odkritem boju v parlamentu ne bilo vzdržljivo, boji se stranka dnevnega reda o agrarni reformi in tak dneveni red neprenehno, ne da bi se ji druge stranke dovolj upirale in izrabila v to svrhu slabost predstavištva, ki ni redno z glasovnico v roki voljeno, izrabila, kakor je videti, celo naš zunanji položaj, vse pa, da štiti maloštevilne možnike in s tem svojo politično moč in merodajni vpliv na vlado. Baš v tem oziru na ni mogoče izogniti se prej ali slej krizi, ki bo odločila ali poraz ali zmago agrarne reforme in v zvezi tudi demokratske zajednice.

Iz tajnih avstrijskih arhivov.

Iz brošure »Les Croates et les Slovenes«, ki jo je izdal v Parizu profesor Barac, posnemamo nekatere zanimive dokumente, ki se nanašajo na dogodke v slovenskih pokrajinah.

Prvi dokument se glasi: »Najvišje armadno poveljstvo. Šef generalnega štaba. Št. 106.116, vojna pošta št. 11. 5. maja 1918. Poizvedovalni biro vojaške komande v Gradcu nam sporoča pod št. 992 rez. z dne 27. aprila 1918. Dne 24. aprila so se vršile v Ljubljani manifestacije, tekoni katerih so demonstranti razbili mnogo šip in uplenili izložbena okna trgovca Hamanna. Da se nemiri zaduše, je bilo treba poklicati na pomoč državno policijo, vojaštvo in orožništvo. Na predvečer teh izgrezov sta dva podčastnika II. planinske polka na ulici kričala v slovenskem jeziku »Živela anarhija, živela Jugoslavija, do-

li z Avstrijo, doli z cesarjem Karlom.« Takisto je znano, da nosijo vojakji imenovanega polka vkljub obstoječi prepovedi jugoslovanske trobojnice na svojih čepicah, kar je dovoljeno samo v trenutku odhoda na fronto. Preteklo noč je v neki gostilni neki podčastnik istega polka strgal s prs svojo srebrno hrabrostno kolajno in Karlov križec, vrgel oboje na tla in ji z nogami pomandal z vzlikom »naj živi jugoslovanska država!«

Drugi dokument: »C. kr. urad za obmejno nadzorstvo v Felkirchnu št. 192 rez. Felkirch 17. maja 1918. Po zapnilih informacijah je organizacija jugoslovanske mladine v Ljubljani in Zagrebu započela med vojakji propagando, da jih zapelje k dezertaciji. Zatrjuje se, da imajo vojakji, ki pripadajo tej jugoslovanski organizaciji in ki sedaj služijo v armadi, falzificirane dopustne listine in druge dokumente v svrhu, da se jim omogoči beg v Švico. Te listine so fabricirali, kakor se zatrjuje, deloma v Ljubljani, deloma v Zagrebu. Zatrjuje se, da obstoji na drugi strani zelo živahna zveza med organizacijo in slično organizacijo v Pragi, in da potujejo zapužniki kot posredovalci med Ljubljano in Prago. Verjetno je, da širijo ti ljudje med vojakji odredbe in ukaze, ki so jih izdale te organizacije, in da prihajajo semkaj sporočila tudi od češkega narodnega sveta v Parizu in sicer, kakor se zatrjuje, po posredovanju nekega konzulata.«

Tretji dokument: »Ad praes. Nr. 19.540 de 1918. C. in kr. vojno ministrstvo. praes. Nr. 15.569. V noti praes. 15.147 sem prosil, da bi se ukrenilo vse potrebno proti škodljivemu vplivu beguncev na vojaške v Radgoni in Libenau, kakor tudi, da bi se te begunce brzo odposlalo drugam. Z ozirom na dogodke, ki so se zgodili pri 37 strelskem polku in pri 22 pehotnem polku sem zaprosil ministrstvo notranjih del v noti Nr. 3204 res. da me informira o odredbah, ki so se povezele proti jugoslovanski propagandi. Dasi ni sodna preiskava o motivih upora, ki se je zgodil pri nadomestnem bataljonu 12 peh. polka v Judenburgu v noči od 12 na 13. maja, spravila na dan nobenih pozitivnih podatkov, vendar je jasno, da je sistematično širjena razdraženost slovenskega prebivalstva pri tem igrala odlično vlogo, saj je bil korporal Hafner, ki je bil proglašen in obsojen kot povzročitelj onega upora, pred svojo urvrstitvijo v ta bataljon dne 27. aprila v železniški službi in je pripadal socijalistični stranki. Končno si usojam vam

sporočiti, da je vojaško poveljništvo v Gradcu z ozirom na razpoloženje, ki vlada med prebivalstvom na Spod. Štajerskem, smatralo za potrebno, da predlaga deželni vladam v Gradcu, na Korškem in na Kranjskem konjskajo vsega orožja... Baron Stöger - Steiner generobršt.«

Četrty dokument: »Turn Severin. 6079/81. 22. oktobra 1918. 3. bataljon 27. črnovojniškega polka, ki spada k 62. pehotni diviziji in ki se rekrutira iz Ljubljane se je danes jutraj na pohodu iz Turn Severina v Kladovo uprl in ni hotel nadaljevati svojega marša ter je pri tem izvršil najraznovrstnejše izgrede. Zaradi tega smo odredili, da se razorože 8., 10. in 11. stotnija z izjemo oddelka strojníc v celém okrog 400 vojakov. Poveljnik etape v Turn Severinu polkovnik Bloghi.«

Druge zanimive dokumente priložimo ob priliki.

Reška zadeva.

Delegacija kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je poslala te dni Clemenceauu, predsedniku mirovne konference, sledeče pismo: Gospod predsednik! Tožbe, ki jih prejema naša delegacija brez prestanka z Reke, me silijo, da obrnem pozornost mirovne konference na nevzdržne razmere, ki vladajo v tem mestu. Vlada uprava mesta Reke je bila v času od 29. oktobra do 17. novembra v rokah guvernerja, ki ga je imenovalo srbohrvaško - slovensko Narodno veče v Zagrebu. Ta uprava je bila priznana po italijanskem kontre - admiralu Rainerju, komandantu majhne italijanske eskadre, ki je prišla v Reko 4. novembra 1918. Medtem pa je bila 17. novembra 1918. Reka zasedena po armadi 15-20.000 moči, ki ji je zapovedoval general Enrico di San Marzano; ta je odstavil imenovanega guvernerja, dal upravo mesta Odboru, ki je bil sestavljen iz pristašev italofilske stranke. Ta Odbor si je nadel najprej ime »Comitato Cittadino« in pozneje »Consiglio nazionale italiano«. In vendar je izjavil italijanski general, da se polasča mesta v imenu zavezniških in prijateljskih držav in ne v imenu Italije. Imenovani »Consiglio« je čisto zasebna institucija. Nima nobenega pooblastila, ki bi mu ga bilo zaupalo prebivalstvo mesta; to pa ga ni oviralo, da si ne bi bil prilastil ne samo provizorično upravo, ampak da deluje tudi kot najvišji zastopnik države in si lasti celo zakonodajno oblast; na ta način je popolnoma izpodrinil Viče, ki je bilo edino postavni zastopnik Reke, da ne more izpolnjevati svojih funkcij. Pod zaščito

italijanskih okupacijskih oblasti proglašajo Consoglio zakone, katerih jasni cilj je ta, da delajo ovire odločitvam mirovne konference, ki zadevajo usodo mesta Reke. Kakor sledi iz uradnega lista reškega »La Bilancia« št. 133 z dne 14. junija, ki je priložena temu pismu, je sklenil Consoglio v svoji seji dne 13. junija zakon, ki ustanavlja armado »za obrambo mesta Reke« in pooblašča v to svrhu emisijo bonov v znesku 100 milijonov lir. Ta armada nima služiti ohranjanju miru in reda, ampak kakor je rekel reški župan dr. Vio v svojem govoru, je namenjena, da v slučaju onemogoči izvršitev mirovne konference glede odločitve o mestu Reki. Iz tega govora dr. Via sledi, da bo ta armada sestavljena predvsem iz italijanskih vojakov. Ta trditve je potrjena tudi z dokazi, ki jih imamo v rokah, a razširjajo po italijanskih mestih vabila, naj vstopijo vojakji kot prostovolci v reško armado. Je še drugo karakteristično delstvo, na katere je treba opozoriti: v isti seji je imenoval »Consiglio nazionale« za ministra Narodne »brambe italijanskega podanika Sema Benellija, ki mu je podelil v to svrhu reško državljanstvo. Z drugim zakonom, votanim v isti seji, se je določilo, da se mora vse pravosodstvo, na katero je treba opozoriti: v imenu italijanskega kralja, torej se mora vsaka obsodba in vsak zapisnik izvršiti v njegovem imenu. Drugi dan je bil ta zakon, kakor tudi zakon glede ustanovitve armade razglašen v uradnem listu. Stopila sta takoj v veljavo. Tako so reška sodišča s privolitvijo italijanskih oblasti podvržena italijanski suvereniteti. Tako so se stvorili na nedovoljen način odnosi med Italijo in Reko, ki so v kričnem nasprotju z začasno okupacijo, ki je bila odredjena po zveznih in prijateljskih silah. Ti odnosi so v nasprotju tudi z načinom, kako so ravnali vojaški zapovedniki teh velesil v podobnem slučaju. Ko je namreč ju-goslovanska vlada v Splitu odredila, da se od zdaj naprej izreka obsojbe v imenu naroda ali v imenu zakona, so admiralji zavezniških sil, ki so bili v Splitu, prepovedali uporabo te oblike in zahtevali, da se izreka pravosodje v imenu zveznih in prijateljskih držav. Umestno je pripomniti, da so se nahajale v Splitu samo naše čete. Tem manj umestno je, da bi imenovani »Consiglio nazional« mogel otvoriti odnose, ki ne samo ne odgovarjajo položaju mesta v zasebno-pravnem in mednarodno-pravnem oziru, ampak so celo v stanju, da resno ogrožajo mir. Ustanovitev posebne armade nima v resnici drugega namena, kakor povzročiti novo prelivanje krvi. Delegacija kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je

LISTEK.

Vidov dan.

Govoril pred Mestnim domom v Ljubljani dne 28. junija 1919 dr. Fr. Ilešič. (Dalej.)

Naval.

1.

Car Murat na Kosovo pade in piše knjigo belo carju Lazarju v Kruševem gradu: »Oj Lazare, od Srbije glavo! Nit je bilo niti može biti, jedna zemlja, a dva gospodara.«

Lepo družbo je imel ob sebi Lazar, junake Miloša Obilića, Kosančića Ivana in Toplico Milana in je pozval vojsko na mejdan junaški: »Ko je Srbini srpskoga rodaja od srpske krvi kolena, a nedošona bojna Kosovo, ne imao od srca poroda ni muškoga ni devojačkoga, odruke muništanerodilo, ružno vino ni pšenica bela, rdiom kapo, dok mu je kolena.«

2.

Pa zla slutnja je polnila srca. Carica Milica je sanjala težke sanje: »Zvezde so padale z neba na črno zemlja; luna je mrknjila in vedro nebo se je razklalo na četvero.« Sam junak Miloš

Obilic ji pravi: »Zvezde, glave Srbov, bodo padale, Lazarjevo lice bo mrknjilo, tvoje srce bo počilo.«

3.

Junaški obraz.

Tisti večer, predno odide vojska iz Kruševca, sedi Lazar pri večerji. Carica Milica mu govori: »Car Lazar, srbska krona zlata, pusti mi doma vsaj enega brata, enega Jugovića.« Šli so drugo jutro junaki iz grada Vojin, Gojko, Boško, Marko, Bogdan, Miloš, Branko, Damjan — prvi vseh junakov, zlatko materino, dika barjaktarjev, zelena planina, težka topnjina, solnce od izhoda, svoje žene zarja... A zaman je ob vratih Milica roke vila; zakaj sramota bi bila za junaka, ne iti na Kosovo, »za krst časnici krvcu prolevati i za svojo veru umreti.«

Zena je vprašala: »Kad češ, dragi, sa Kosova doći, a mož je odgovoril: »Kad se rodi sa zapada sunce.«

Prelom.

(Na Kosovem.)

1.

Nebeško carstvo.

Poletel je sokol ptica siva od sve-tišča od Jeruzalema. Pa ni bil to sokol, bil je sv. Ilija; prinesel je pismo od Matere božje carju Lazarju na Kosovo polje k beli Samodreži cerkvi. Mači božja vpraša: »Car Lazar, katero carstvo si izbereš, ali zemeljsko ali nebeško? Ako si izbereš nebeško, popelji k obhajilu vso srbsko vojsko; zakaj vsa bo padla in Ti z njo. In Car si je

izbral nebeško carstvo: patriarh sam in 12 vladik obhaja vojsko ob beli Samodreži cerkvi. In devojke so od junakov slovo jemale.

2.

Vera ali nevera.

Zvečer pred bitko sedi car Lazar pri zadnji večerji. »Neki izmed vas me bo izdal, pravi ter se obrne proti Milošu Obilici. Videč, da je pri carju očrnen in misleč, da je storil Vuk Branković, skoči na noge ter pove trdno besedo: »Prokleti Vuče Branković, sutra jeste lepi Vidov danak, videt čemo u polju Kosovu, ko je vera, ko li nevera.« In je odšel v boj...

Tak je bil duh na srbski strani; masa pa je bila na turški.

3.

Pogled po Kosovem.

»Sve je turska vojska pritrsnula, konj do konja, junak do junaka, bojna kopla kao črna gora, sve barjaci kao i oblaci, i čadori kao i snegovi; da iz neba plaha kiša padne, nigde ne bi na zemljicu pala, već na dobre konje i junake.«

Propast.

1.

Maknil (pokrenil) je vojsko Jug Bogdan, pa padel je in z njim Jugovići; maknil (pokrenil) je vojsko car Lazar — Miloš je med tem bil že opravil svoje delo — in Turki so bežali. Toda Vuk Branković je izdal svojega carja in poginil je car in 77.000 njegovih junakov z njim.

2.

Kosovka devojka.

Rdeče je Kosovo, mrtvo ali umirajoče. Pa vstane rano Kosovka devojka, življenje samo, da bi z vinom in hlebom pokrepila na Kosovem ranjene junake in utešila svojega ženina. Hodi življenje sredi smrti, pa smrti je več; tam kjer je največ razbitih kopij, tam leži mrtve njen ženin. In zakuka Kosovka devojka kakor sinja kukavica: »O da se za zelen bor primem, še on bi se zelen posušil.« (Jao jadna! Hude ti sam sreče! Da se jedna za zelen bor hvatim, i on bi se zelen posušio.)

3.

Majka Jugovičev.

Dobro je videla na Vidov dan vidovita majka Jugovičev, kaj se je zgodilo na Kosovem polju; na labudjih krilih ji je fantazija splavala na krvavo polje, kjer so ležali mrtvi Jug Bogdan in vsi sinovi Jugovići. Od njih mrtvih teles je vzela s seboj njih zveste stražnike, 9 sivih sokolov, 9 dobrih konjev, 9 hrabrih levov, t. j. vzela je s seboj njih velike duše kot zalag bodočnosti. V hipih moči je svojim snaham govorila:

»Ne ludujte, moje nevestice, Bogu hvala na njegovu daru! Pa ih mlada ni došla nesam, da mi leže na meku dušeku, več da brane zemlju od dušmana. Ne plačite, moje kcerce drage! Ak i jesu odleteli ždrali, ostali su ptici ždralovići;

hranit ćemo ptice ždraloviće: naše plemo poginuti neće, naši dvorci ostat pusti neće.«

Tako je v narodni pesmi opevan Vidov dan, opevano Kosovo polje. Izguba carstva ni v nobeni narodni književnosti tako obkolovana kakor v srbski.

Kar je takrat padlo, je bilo pač čisto srbsko, srbsko tudi v cerkvi, blagoslovljenje od cerkve. (Cerkev je carja Lazarja proglasila brž (1390) za svetnika.) Srbsko carstvo je imelo še srbsko dušo. Hrvati so l. 1102. izgubili tudi svojega zadnjega kralja, Petra Svačića, a ta dogodek ni zapustil v narodni pesmi nobenega sledu, zakaj duša hrvaške države je bila že prej polatinjena. Ko je Gosposvetsko polje zamrlo in še formalno padlo, je že davno v njem bila latinsko-nemška duša. Nam, Hrvatim in Slovincem, so ubili najprej dušo, a ko so nam ubili še telo, ni bilo več onega, ki bi čutil tragedijo.

In ob silnem odporu je padla Srbija. Ne eno božarsko mesto ni odločno zaprlo Turkom vrat, ne en bolgarski vojskovođa ni bil bitke s Turki. Srbi so jih bili več in silnih; le v odporu pa je tragedija in le iz tragedije se rodi pesem.

In s sijajne višine je padla Srbija. Srb je čutil tem hušo bolečino, s čim višjega je padel, in iz te bolečine je potekla pesem; ne iz radosti in slave, marveč iz žalosti in padca se rode najlepše pesmi. (Konec priložnih.)

Zaboji se prodajov Narodni knjigarni v Ljubljani
Prešernova ul. 7.

Išče so majhno

stanovanjeza eno žensko. Naslov pove
uprava „Slov. Naroda“ 6974**Izvežbana knjigovodkinja**z znanjem vseh kontorskih del ter
samostojna korespondentinja, ki ima
veselje do trgovine, se takoj sprejme.
Reflektira se samo na prvotno moč.
Cenja ponudbe pod šifro: „Samostojna“
poštni predal 38, Ljubljana. 7018**Karbida**: : vsako : :
: množino :
najceneje pri
J. Klemše 6887
Maribor, Tegethofova cesta 12.**Sobo**elegančno meblirano, z električno lučjo
in posebnim vzhodom išče za stalno
soliden gospod. Cenjene ponudbe pod
„bančni uradnik“ na upravnishvo
„Slovenskega Naroda“. 6910**Prodasta se**dve moški in več ženskih oblek.
Ogleda se: **Turjaški trg 5.**
III. desno od 2 — 4 ure.
6949**manufakt. blaga**Kje, pove upr. „Slov. Naroda“.
7015**Zidarskega polirja**sprejme stavbeno podjetje **Iv. Strahar, Kranj**. Reflektira se na vse-
stransko izvežbano moč. Absolventi
obrtne šole s prakso imajo prednost.
Prepisi spricval in osebna predstava
na zgorajšnji naslov. 6979**Pošteno dekle**se išče za sobarico za tujske
sobe. Znati mora šivati in imeti
nekaj kavcije, ker pozneje tudi
lahko nastopi kot natakarica.
Naslov pove upravnishvo „Slov.
Naroda“ 7005**Nekaj vinskih sodov**v dobrem stanju in skoraj nova
decimálna tehtnica se pocieni
proda. Vprašati je pri **Hinko**
Stancer, trgovina, Dunajska
cesta šteč. 10. 7006**Poslovodja**za usnarsko tovarno, ki je tudi zm-
ožen popolnega knjigovodstva, se išče.
Prednost imajo oni, ki se razumejo
tudi na usnjarstvo. Plača po dogo-
voru. Ponudbe na upravo lista pod
„Usnjarstvo“ 7020. 7020**Traverze**28 cm/9 m dolge, 10 komadov
prodaja **P. Rudl, posestnik v**
Podlehniku pri Ptujju. 6944**Postelje**po K 60—, spodnje in vrhnje
modroce kakor tudi vsakovrstno
drugo hišno opravo priporočata
Brata Sever, zaloga pohištva
in tapetniška delavnica, Ljub-
ljana, Marije Terezije cesta,
Kolizej. 6724**Proda se:**pisalna miza z nastavkom, lepo izde-
lana; ženska zlata ura zapestnica, 1
stenska ura okrogla, dve pištoli, več
delov za kino aparate, 1 par moških
močnih čevljev. Pojasnila daje Anon-
čna ekspedicija **Al. Matelič Ljubljana,**
Kongresni trg 3. 7032**Imam naprodaj****300 kg finega medu**
v satovju. Cena po dogovoru.
Vprašanja na **M. Bajuk Boza-**
kov 30, p. Metlika. 6959Učenec drž. obrtne šole išče za prihodnje
šolsko leto 6959**stanovanje**ter hrano. Preskrbi lahko vsa živila
Ponudbe s kratkim opisom ter ceno
pod „Mir 1/6969“ na upr. Slov. Nar.

Angleška čudotvorna
MAST
bladi, čisti, mehča, izvlači taje
tvarine, prepreči zastajanje
krvi in operacije. Vposlujša samo
proti predplačilu frakto K 830
za 1 dozo tvorilca Talerija v
Pregradi in glav. zaloga v Ljub-
ljani lekarna **R. Sušnik, Marijin trg 5**
in vse druge lekarnice.

Sobo iščeinženier eventualno s hrano za
avgust. Obvestila na upravnishvo
„Slov. Naroda“ pod: **J. M. S.**
7007. 7007**Trži se za odmah poštna****djevojka**
za vse kućne poslove uz kuharico. Do-
bra plača i opskrba. Obitelj dr. Sor-
dić liječnik, Grubišopolje kraj Belo-
vara Hrvatska. 6921

Prodaja se pri
„BALKANU“
dokler traja zaloga črno voščo-
no čisto za črevlje v škaflih
srednje velikosti. Ducat stane K
18.50. Oddaja se najmanj po 12
ducotov. 7031

Prodaje se:1. Tiskara sa strojevima i materijalom
te strojevi za litografiju i knjigovežni-
cu. 2. Tvojnica tambura sa materija-
lom i strojevima. 3. Kuća sa 2 lokala
na najboljem mjestu blizu kolodvoza,
za trgovinu ili drugi posao pobliže
kot šipešni u Sisku. 7031Odda se večja množina nemško-
avstrijskega**denarja****Lajovic, Copova ul. 19/III.**
7011**Boljša devojka**katera je že bila pri otrocih se
išče k trem otrokom. Istotam se
sprejme tudi samostalna pridna
kuharica katera se razume na vse
hišne poslove. Ponudbe na **M.**
Kraker trg, Sisak Hrvatsko. 6966**Dr. Milan Dan Orelly****advokat**
Beograd, Knežine Ljubice 2
Korespondenca v srbskem,
hrvatskem, nemškem in ma-
džarskem jeziku. 68134 staronemški stoli za obednico in
steklena stena
naprodaj. Naslov pove upr. Slov.
Naroda. 7019**Fino laneno olje**je na prodaj v večji množini. Vpraša
naj so pri upravi „Slovenskega Naroda“
pod „Frankšt“ 7023. 7022**Dva gospoda iščeta****mesečno sobo**
z dvema posteljama. Naslov pove
upr. „Slov. Naroda“ 7008**Vasmo se takoj****gostilna v najem**ali na račun v Ljubljani, njeni
okolici ali kakem prometnem
kraju na Kranjskem. Ponudbe
pod „Gostilničar 7012“ na upr.
Slovenskega Naroda.**Proda se večja množina****sadnega kisa**
Fr. Potočnik, Pliberk.**Plapec**se sprejme, neoženjen lahko s hr-
no in stanovanjem, oženjem pa s sta-
novanjem. Poizve se Jeranova ulica 11.
6986**Vsako množino prebranega****fižola**kupim takoj, Ponudbe s ceno pod
šifro: „Fižol 300“ na upravnishvo
Slovenskega Naroda. 6984**Trgovska agentura**prevzame razna zastopstva za
Sp. Stajersko n. pr. špecerijske
kemične in papirnatne predmete,
žganje, stroje i. t. d. Ponudbe
pod „Agentura“ poštno ležeče
Maribor. 6954**Veletrgovce**importne ter eksportne trgovine
prosim, da mi pošljejo ponudbe
svojih zalog. **Martin Stadler,**
trg. agentura ter komisija v
Mariboru Bismarkova c. 17.
7010**Blagajničarka**s prakso, starejša in dober ko-
respondent železninske stroke
se sprejmeta. Naslov pove upr.
Slov. Naroda. 7026**Josip Jug**stavbni in pohištvni
: : pleskar in ličar : :
Rimska cesta št. 16.
naznanja, da še vedno dela s pristnim
blagom.Izvršitev točna. Zmerne cene.
Za vsa izvršena dela jamčim dve leti**Zenitna ponudba.**Mladenič, 33 let star, kmečki
sin, s par tisoč kronami, se želi
seznaniti s kmečkim dekletom
ali vdovo čeprav z enim ali dva-
ma otrokoma. Prednost imajo
take s posestvom. Le resne po-
nudbe do 5. avgusta s sliko, ka-
tera se vrne, naj se pošljejo na
G. N. 246., poštno ležeče
Velonje, Stajersko. 7009**Sezona 1919.****BLED:**Cvetlična razstava. Zdraviška
godba: orkester slovenskega
narodnega gledišča. Veselice in
!! plesi v Zdraviškem parku. !!**Slavnosti na jezeru.**Cene sob in jedil oficijelno
tarifirane. — Cenike oddaja
Tourist-Office Bled in Tourist-
Office Ljubljana, Dunajska ce-
sta šteč. 12. 6851Kupim več dobro ohranjenih motor-
nih koles, avtomobilov in novo pnev-
matiko vsake vrste za kolesa, motorie
in avtomobile. — **Florjancič,**
Selenburgova ulica 6. 4273Jedna odgojiteljica dječi, koja školu
francuski i vješta u klaviru te razume u
šivenju, traži se za odmah za Srem.
Ponude na gdju Sofiju Stojković, Za-
greb, Gjorgjičeva ul. 9. 6992**Otroški vozički**vrtni stoli in žične posteljne vloge (mre-
že) so dospole. **Brata Sever, Ljubljana,**
Marije Terezije cesta 13. 6996**Prodajo se**novi moški čevlji št. 41 in nove citre
Vpraša naj se pri **g. F. Istonič, Ma-**
rije Terezije cesta št. 2, III. nadst.
7013**Skladišče**suho in svetlo, se išče v Ljubljani. Po-
nudbe na kupčijsko pisarno „Merkator“
Ljubljana, Jurčičev trg 3. 6993**Za Celovec se išče****pletilka za strojno pletenje.**
Vstop takoj. Ponudbe pod „Celovec 99/
7024“ na upr. Slovenskega Naroda.**Kupi se moderno dobro ohranjo-**
no kompletno**pohištvo za spalnico**in kredenca. Ponudbe pod „Pohištvo/
7016“ na upravnishvo Slov. Naroda.**Dve dijaknji sred. šol iščeta****stanovanje s hrano**
pri boljši rodbini. Ponudbe na
upravnishvo „Slov. Naroda“ pod:
„Boljša 7000“ 7000**Dve, skoraj novi****registrirni blagajni**se prodasti.
Ljubljana, Cankarjevo (Frančevo) nabr. 5**Proda se**dva „rekets“ za igro „Tennis“,
lepa otroška posteljica in otroški
voziček za sedenje in ležanje.
Naslov pri upravnishvu „Slov.
Naroda“ 7004**Kupi se:**1 vagon bukovega oglja — 50 l ben-
cina — 1 pisalni stroj — 1 decimálna
tehtnica. 7028**Proda se:**100 hl ali manj izbornege dalmatinca
50—500 kg repnega semena po dnevnih
cenah — večja množina močnih moških
čevljev, ročno oelo, na debelo — 2 zla-
ti uri „Schaffhausen“.**Ponudbe sprejema:**Kupčijska posredovalnica „MERKATOR“
Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Poslovne ure za stranke: 10—12, 3—5

NERVOZNEboli, navale krvi, besanico, migre-
nu, prenapetost, tinitanje pred oči-
ma, slabost oči, šum u ušima
obustavlja **Fellerov****Elza fluid**6 dvostrukih ili 2 specijalnih boca
24 Kruna. Staro prokušano tje-
ruče, bljutavost i začepjenost
odstranjujuće sredstvo su Felle-
rove rabarbarove**Elsa-kroglice**6 škatljice K 12—
edino pravi pri le-
karnarju **EVGEN V.**
FELLER, Stubica,
Elsa trg št. 238.
Ovo je poštarina
se pričunjava po-
sebej ali najceneje
kolikor več torej kdo naroči obenem,
več prihrani. IVTesarji kakor tudi več učencev se
sprejme proti dobremu plačilu v
trajno delo. **Anton Steiner, mestni**
tesarski mojster, Ljubljana, Jer-
anova ulica št. 13 4844Proda se krasen, umetniško izdelan le-
steneč, prikladen za kako
banko, dvorano ali večji salon. Prirejen
za električno ali plinovo razsvetljavo.
Naslov pove uprava lista. 6991Kupujem smrekov les, jelka, hrastov
in bukov bodi
si okrogel ali rezan. Cene za les nalo-
žen v vagon se naj naznanijo na V.
SCAGNETTI, parna žaga za drž. ko-
odvorom, Ljubljana. 2048Iščem frizerko, dobro izvežbano v on-
duliranju las in nego-
vanju rok. Hrano dobi v hiši. Koliko
zahteva mesečno naj naznani. **Emilija**
Mally, frizerka, Maribor, Solska ulica.
6995**Zdravilišče Gleichenberg na Stajerskem**za vse obolenosti sopil. Popoln zdraviliški obrat, z živili preskrbljeno. Do-
voljenje za pripotovanje da deželna vlada v Gradcu, Stajersko. (Priložiti je
10 kron in zdravniško spricvala. 6479**Trgovci in vsi drugi, kateri**imajo kaka plačila
v Nemški Avstriji,
lahko dobijo
v vsakem znesku pri **Pesejilnici v Gornji Radgoni** potom iz-
menjave za jugoslovanskega. 6999**Naznanilo.**Dovoljujem si naznaniti cenj. damam, da sem začela izvrševati svojo
obrt. Sprejemam v delo fine kakor tudi priproste damske in otroške obleke
in vsakovrstna popravila ter zagotavljam cenj. dame postreči z vestnim in
točnim delom. — Za obilen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem**M. HAFNER,**
Ljubljana, Mar. Ter. cesta 13 II., vrata št. 104.

Došlo je zopet fino francosko in izvršno

jedilno oljeVedno velika zaloga slivovke, ruma, brinjevca, riža, rozin in drugega špec-
rijskega blaga. **Gregorc & Verič, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo žel. 7.****Prof. dr. pl. Valenta**

ne ordinira do 20. avgusta t. l.

„Drava“lesna trgovska in industrijska družba z o. z.
nudi večjo množino vagonov lepih metrskih drva, naložene franko
vagon Skofja loka po 14 kron 50 vin. za 100 kg. Oddaja le na
vagone. Vprašanja event. naročila se prosijo na naslov: „Drava“
Maribor. 6913**Natječaj:**za mesto gospodarskog pristava na vlastinstvu Lužnica z.
p. Zapršič, koje se ima popuniti čim prije.Natječatelji treba da su svršili gospodarsku školu, te da ima-
du barma trogodišnju praksu u gospodarstvu i vinogradarstvu.
Neoženjeni imaju prednost. Ponude sa zahtjevom plaće po-
nesti na upravo istog vlastinstva.**Uprava vlastelinstva.****Furnirje**in sicer: bukva, javor, jesen, oreh, hrast, mahagoni po
najnižjih dnevnih cenah, kakor tudi vsakovrstne okraske in
okove za pohištvo dobavlja najceneje**H. PESING, tov. za pohištvo Mitrovica, Slavonija.****Odda se v podnajem****večji lokal s skladiščem**v prvem nadstropju v eni najbolj prometnih ulic v Beogradu s
1. avgustom. Najemnina za ves lokal znaša mesečno 2500 dinar-
jev. Iščeo se 3 podnajemniki, izključeni so manufakturi. Vpra-
šati do 20. julija 1919 na upravnishvo Slovenskega Naroda pod
„Avgust/6965“.Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je po kratki in mučni bolezni preminul predbri,
blagi sin, stric in svak, gospod**IVAN ŽNIDER**

posestnik, trgovec in gostilničar

Pogreb dragega pokojnika je bil dne 10. julija 1919 na
tukajšnje pokopališče.
Iskrena zahvala vsem, ki so ga spremlili na njegovi zad-
nji poti; posebno zahvalo izrekamo č. g. župniku in pevskemu
zboru.

Št. Vid pri Grobelnem, dne 16. julija 1919.

Zažaloča družina Žnider in sorodniki.

„ADRIA SLADNA KAVA“
(Kupiti je pristni domači izdelek ter se
dobi v vsaki množini, Adria izdelek
F. Sibenik
Ljubljana, Gosposka ulica 10.